EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 20.10.2004
KOM(2004) 698 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

Teroristinių išpuolių prevencija, parengtis jiems ir reagavimas

TURINYS

1. ĮVADAS 3

2. PILIETINĖ VISUOMENĖ IR KOVA SU TERORIZMU 3

2.1 Pagrindinių teisių gynimas nuo smurtinio radikalizmo 4

2.2. Viešojo ir privataus sektorių dialogas saugumo klausimais 4

2.3. Terorizmo aukos 4

2.4. Kovo 11-osios paskelbimas pilietinių ir demokratinių svarstymų dėl laisvės išsaugojimo diena 4

3. INTEGRUOTAS POŽIŪRIS Į TERORISTINIŲ IŠPUOLIŲ BENDRIJOJE PREVENCIJĄ, PARENGTĮ JIEMS IR REAGAVIMĄ 5

3.1. Bendrijos politikos kryptys kovoje su terorizmu 5

3.2. Išorės bendradarbiavimas 6

3.3. Europos ir nacionalinių sistemų integravimas 6

3.4. Valdžios institucijų ryšio palaikymas su visuomene 7

3.5. Ryšiai su teisėsaugos institucijomis 7

3.6. Saugumo tyrimų prioritetas 8

3.7. Privataus sektoriaus vaidmuo 9

3.8. Sprogmenys 9

1. ĮVADAS

Po teroristinio išpuolio, kuris kovo 11 d. sukrėtė Madridą ir visą Europos Sąjungą, Europos Vadovų Taryba sutarė[1] dėl kelių strateginių tikslų, kurių nuo to laiko Sąjunga siekia kovoje su terorizmu.

2004 m. birželio 18 d. susitikime[2] Europos Vadovų Taryba patvirtino peržiūrėtą ir pakeistą *ES kovos su terorizmu veiksmų planą*. Veiksminga teroristinių išpuolių prevencija, Sąjungos parengtis ir reagavimas – tai visa apimantys tikslai, atspindėti daugelyje plataus masto priemonių ir veiksmų, numatytų veiksmų plane, kurį rengiant sprendžiamą vaidmenį atliko Komisija[3]. Šiame susitikime Europos Vadovų Taryba nustatė keletą prioritetinių klausimų, kurie turėtų būti apsvarstyti iki 2004 m. pabaigos: teroristinių išpuolių prevencija ir padarinių valdymas, ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsauga ir terorizmui naudojami finansai.

Šis komunikatas ir dar trys atskiri vienu metu Komisijos[4] priimti komunikatai, susiję su nurodytomis sritimis – atsakas į Europos Vadovų Tarybos prašymus, siekiant kartu su Taryba prisidėti prie 2004 m. gruodžio 17 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo parengimo.

2. PILIETINĖ VISUOMENĖ IR KOVA SU TERORIZMU

Teisės į gyvybę, laisvę ir neliečiamybę[5] yra labiausiai puoselėjamos – ir bene pačios svarbiausios – žmogaus teisės[6]. Terorizmas visoms joms kelia grėsmę. Šių teisių išsaugojimas yra pagrindinis uždavinys, kurį sprendžiant mūsų demokratinėse valstybėse reikia, kad dalyvautų visos socialinės grupės. Taigi, nepakanka to, kad Europos politikos kryptys būtų integruotos, jos taip pat turi aprėpti kuo daugiau dalyvių. Jos turi telkti parlamentus, ekonominės veiklos vykdytojus, pilietinės visuomenės organizacijas ir visus Europos piliečius.

Gyvybės, neliečiamybės ir laisvės apsauga mūsų laikais reikalauja naujoviškų sprendimų, priemonių ir požiūrių. Jei nenorime teroristams leisti naudotis laisve prieš pačią laisvę, visai visuomenei reikės dalyvauti nustatant ir kuriant naujas priemones ir naujus kontrolės būdus: veiksmingesnes priemones, kurių reikia kovojant su pasauliniu terorizmu, ir veiksmingesnius kontrolės būdus, kurių reikia siekiant išlaikyti kolektyvinio saugumo ir asmens laisvės pusiausvyrą. Saugumo tikslai vis dėlto turi išlikti suderinami ir su pagrindinių laisvių principais; ir su tarptautinėmis laisvo verslininkiškumo ir prekių mainų normomis; ES ir jos

---

1 2004 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Tarybos deklaracija dėl kovos su terorizmu - http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/79637.pdf.

2 Briuselio Europos Vadovų Taryba – 2004 M. birželio 17–18 d. – Pirmininkaujančios valstybės narės išvados, 10679/2/04 REV2, http://ue.eu.int/uedocs/cmsUpload/81742.pdf.

3 Komisijos personalo darbinis dokumentas „Antiteroristinių veiksmų kompendiumas: Komisijos tarnybų įnašas“ - SEK(2004) 669, 2004 m. gegužės 25 d.

4 Komisijos komunikatai: „Terorizmo finansavimas – tolesnė kova“ - KOM(2004) 700 -, „Prevencija ir padarinių valdymas kovojant su terorizmu“ - KOM(2004) 701 -, ir „Ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsauga kovojant su terorizmu“ - KOM(2004) 702.

5 Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 3 straipsnis: „Kiekvienas žmogus turi teisę į gyvybę, laisvę ir asmens neliečiamybę.“

6 Plg. Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 2.1 straipsnį „Kiekvienas asmuo turi teisę į gyvybę“ ir 6 straipsnį „Kiekvienas asmuo turi teisę į laisvę ir saugumą“ - http://www.europarl.eu.int/charter/pdf/text_en.pdf.

prekybos partneriai turi visiškai garantuoti saugumo tarnyboms renkamų asmens ir komercinių duomenų konfidencialumą.

2.1. Pagrindinių teisių gynimas nuo smurtinio radikalizmo

Pasipriešinimas smurtiniam radikalizmui mūsų visuomenėse ir teroristų verbavimui palankių sąlygų žlugdymas turi būti esminiai terorizmo prevencijos strategijos prioritetai. Komisija ketina prisidėti prie atitinkamo darbo Taryboje 2005 m. remdamasi, *inter alia*, Europos rasizmo ir ksenofobijos kontrolės centro, ekspertų ir tyrinėtojų patirtimi. Ji sieks, viena vertus, nustatyti, kur Europos politikos kryptys ir priemonės gali atlikti prevencinį vaidmenį kovoje su smurtiniu radikalizmu, ir, antra vertus, tirti, kaip būtų galima geriausiai apginti Europos Konstitucinėje sutartyje įrašytas pagrindines teises ir laisves nuo tų, kurie mėgintų kėsintis į jas naudodami smurtą ir terorą, kad ir kas jie bebūtų.

2.2. Viešojo ir privataus sektorių dialogas saugumo klausimais

Atsižvelgdama į svarbų vaidmenį, kurį privatus sektorius vaidina užkertant kelią teroristiniams išpuoliams, pasirengiant jiems ir į juos reaguojant, akivaizdžiai atskleidusį kiekvieną iš trijų kitų progų rengiant 2004 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikimą, Komisija laikosi nuomonės, kad jai būtina dalyvauti „Viešojo ir privataus sektorių dialoge saugumo klausimais“ su Europos, nacionalinėmis ir sektorių federacijomis ir kitomis atstovaujančiomis organizacijomis. Turėtų būti remiamasi ankstesniu darbu šioje srityje ir esamomis partnerystėmis, ypač kuriant viešojo ir privataus sektorių partnerystes kovojant su organizuotu nusikalstamumu. Nereikėtų kurti kokių nors naujų struktūrų, o tiesiog sudaryti palankią galimybę abiems pusėms pradėti produktyvų dialogą dėl to, kaip suderinti Europos saugumo reikmes su būtinybe nenutraukti prekių ir paslaugų apyvartos visoje Europoje, kartu gerbiant saugumo tikslais surinktų asmens ir komercinių duomenų konfidencialumą ir stengiantis, kad siūlomų priemonių poveikis įmonėms ir pramonės šakoms atitiktų saugumo pavojų mažinimo tikslą.

2.3. Terorizmo aukos

Parama nukentėjusiesiems ir jų šeimoms, taip pat dalyvavimas įgyvendinant reabilitacijos priemones turi tapti sudedamąja solidarios visuomenės reagavimo į teroristinius išpuolius dalimi. Kovo 25 d. Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją *„užtikrinti 2004 m. biudžete esamų lėšų skyrimą skubos tvarka nukentėjusiems nuo terorizmo paremti.“*

Komisija šiuo metu nagrinėja įvairius reagavimo aspektus ir įgyvendina bandomąjį projektą, dėl kurio buvo susitarta su Parlamentu, kad būtų remiami finansavimo projektai, skirti padėti nukentėjusiesiems atsigauti ir padidinti visuomenės budrumą dėl teroristų grėsmės.

Be to, turėtų būti sukurtas mechanizmas, leidžiantis visai Europos Sąjungai dalytis ekonomine našta po nepaprastai didelę žalą padariusio įvykio, panašaus į išpuolį prieš Pasaulio prekybos centrą Niujorke. Esant tokiam solidarumu, kiekvienai valstybei narei bus lengviau įveikti tokio didelio masto išpuolio padarinius. Komisija nagrinėja įvairias tokio mechanizmo pasirinkimo galimybes, numatydama galimą pasiūlymą pateikti 2005 m. viduryje.

2.4. Kovo 11-osios paskelbimas pilietinių ir demokratinių svarstymų dėl laisvės išsaugojimo diena

Komisija ketina prisidėti prie 2004 m. kovo 11 d. išpuolio aukų atminimo pagerbimo oficialiais minėjimais, kurie bus surengti 2005 m. kovo 11 d. minint pirmąsias Europos terorizmo aukų metines. Komisija laikosi nuomonės, kad geriausias jos indėlis – paremti idėją paskelbti šią dieną pilietinių ir demokratinių svarstymų dėl laisvės išsaugojimo diena. Po kovo 11–osios milijonai Europos piliečių visose valstybėse narėse parodė solidarumą, ištikimybę, drąsą ir pasitikėjimą savo valstybių ir Europos institucijomis. Sąjunga turi pagarbiai vertinti šį demokratinį brandumą ir prisidėti prie informuotumu grindžiamų svarstymų apie subtilias pusiausvyras, kurių turi būti ieškoma, jei Europa nori suderinti aukščiausio lygio visuomenės saugumą su griežčiausia Europai būdingų laisvių ir garantijų apsauga. Komisija, bendradarbiaudama su Taryba, nori prisidėti rengiant paminėjimui skirtą pranešimą Europos, nacionaliniams ir kitiems parlamentams, taip pat Europos piliečiams apskritai, kuriame apibūdinamos priemonės, kurių buvo imtasi Europoje nuo 2004 m. kovo 11 d. iki 2005 m. kovo 11 d., ir atitinkama jų įgyvendinimo Europos mastu ir valstybių lygmeniu pakopa, taip pat pagrindiniai iššūkiai, kurių tikimasi ateityje. Tokio pranešimo, skirto terorizmo aukų atminimui, pratarme galėtų būti Europos Vadovų Tarybos kreipimasis.

3. INTEGRUOTAS POŽIŪRIS Į TERORISTINIŲ IŠPUOLIŲ BENDRIJOJE PREVENCIJĄ, PARENGTĮ JIEMS IR REAGAVIMĄ

3.1. Bendrijos politikos kryptys kovoje su terorizmu

2004 m. birželio 18 d. susitikime Europos Vadovų Taryba pažymėjo integruoto požiūrio kovoje su terorizmu svarbą ir pabrėžė daugelio įvairių Europos Sąjungos priemonių naudojimo reikšmę. Komisija visiškai pritaria šiam požiūriui, kuriuo ir vadovaujasi savo darbe.

Konstitucinės sutarties projekte trečiasis ramstis panaikinamas, o teisingumas ir vidaus reikalai su keliomis išimtimis tampa bendromis Sąjungos politikos sritimis. Komisija jau yra įgijusi nemažą patirtį tose pirmojo ramsčio srityse, prie kurių jos prašė prisidėti birželio mėn. susitikusi Europos Vadovų Taryba. Tai atveria kelią sklandžiam institucijos dalyvavimui tose srityse, kuriose Komisija, įsigaliojus Sutarčiai, vaidins savo tradicinį politikos rengimo ir įgyvendinimo vaidmenį. Komisija laikosi nuomonės, kad darna ir veiksmingumas kovoje su terorizmu gali būti pasiekti tik į mūsų bendrąsias politikos sritis kuo geriau įtraukiant policijos bendradarbiavimą ir teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą.

Kiekviename iš trijų kitų Komisijos komunikatų, kurie yra šio įnašo sudedamoji dalis, nagrinėjami būdai, kokiais Komisija esamomis priemonėmis ir kai kuriais atvejais pasitelkusi naujas priemones galėtų stiprinti teroristinių išpuolių prevenciją, parengtį jiems ir reagavimą Europoje dėl atitinkamai teroristų finansavimo, prevencijos ir padarinių valdymo ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos kovoje su terorizmu. Jie taip pat išryškina, kokie svarbūs kai kurie visa apimantys reikalavimai, kuriais remiasi daugelis priemonių ir būdų, taikomų daugelyje Bendrijos politikos sričių.

Toliau apibūdinti veiksmai konkrečiai parodo saugumo siekinių įtraukimą į daugelį Bendrijos politikos sričių atsižvelgiant į teroristinių išpuolių prevenciją, parengtį jiems ir reagavimą. Tai nėra baigtinis visų politikos sričių, kuriose Komisija šiuo metu tiesiogiai prisideda įgyvendinant Sąjungos kovos su terorizmu veiksmų planą, sąrašas. Toks sąrašas ir visų kitų

politikos sričių, kuriose Komisija padeda siekti kovo 25 d. Europos Vadovų Tarybos nustatytų strateginių prioritetų, sąrašas apimtų daugelį kitų tokių skirtingų sričių, pavyzdžiui, transportą, energetiką ir oro erdvę.

3.2. Išorės bendradarbiavimas

Birželio 18 d. susitikime Europos Vadovų Taryba pabrėžė *„jog būtina užtikrinti, kad kova su terorizmu būtų visiškai integruota į ES išorės santykių politiką, ir prašo, kad Europos Vadovų Tarybos susitikimui gruodžio mėn. būtų pateikti konkretūs pasiūlymai, kaip tai kuo veiksmingiausiai padaryti.“*

Komisija, bendradarbiaudama su Taryba, šiuo metu nagrinėja klausimus, kaip kovą su terorizmu įtraukti į įvairias ES išorės santykių politikos sudėtines dalis. Visų pirma, Komisijos tarnybos parengė darbinį dokumentą „Komisijos kovai su terorizmu skirtos techninės pagalbos strategija“.

Šiame dokumente išdėstomi strateginiai politikos pagrindai plėtojant Komisijos įnašą į bendrą ES požiūrį į kovai su terorizmu skirtos pagalbos teikimą trečiosioms šalims ir regionams. Strategija grindžiama tokiais argumentais: EB pagalba turėtų būti teikiama remiantis esamu bendradarbiavimu ir pagalba, o pagalba turėtų būti teikiama esant ją gaunančių šalių nusistatymui veikti kartu; ji turėtų būti sutelkta į tas sritis, kuriose EB turi sąlyginį pranašumą: geografiniu požiūriu ypač pabrėžiant platesnę Europos kaimynystę, o teminiu požiūriu – rūpinantis ilgiau veikiančių institucijų kūrimu, reikalingu ilgalaikiams rezultatams užtikrinti, apimant JT Saugumo Tarybos rezoliucijos 1373 prioritetines sritis, pavyzdžiui, policijos ir teisėsaugos institucijų bendradarbiavimas, finansų teisė ir praktika bei valstybės sienų valdymas.

Komisija toliau plėtos visus transporto ir energetikos saugumo aspektus kovoje su terorizmu, įtraukdama juos į išorės pagalbos programavimą ir bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis. Infrastruktūros ir tvarkos Europos Sąjungos kaimyninėse ir trečiosiose šalyse, su kuriomis Sąjunga palaiko prekybos ryšius, požiūriu saugumo lygis turi būti kuo aukštesnis. Bet kuriuo atveju jis turėtų atitikti tarptautiniu mastu nustatytus standartus.

Siekiant išvengti pakartotinio importuojamų prekių arba prekių ir asmenų tikrinimo atvykus ar vykstant tranzitu, turėtų būti tariamasi dėl abipusio pripažinimo susitarimų įgyvendinant sutartas tarptautines priemones, kurių projektus parengtų Komisija ir siūlytų valstybėms narėms tvirtinti. Turėtų būti reguliariai atliekamos šių atitinkamų sistemų to paties lygio peržiūros.

Komisija taip pat ketina prisidėti prie kitų ES požiūrio į kovos su terorizmu integravimą į savo išorės santykius aspektų, būtent: plėtoti kultūrinį dialogą su islamo pasauliu, tirti esminius terorizmo veiksnius ir nagrinėti tarptautinio organizuoto nusikalstamumo ir terorizmo ryšius.

Be to, esama svarbių sąsajų su darbu, kuris jau atliekamas bendradarbiaujant su Taryba, masinio naikinimo ginklų neplatinimo srityje, įskaitant priemones dėl dvigubos paskirties prekių ir eksporto kontrolės priemones.

Taip pat svarbu pažymėti, kad susiję klausimai sudaro svarbią daugiašalių ir dvišalių bendradarbiavimo programų, kuriose dalyvauja Komisija, dalį.

3.3. Europos ir nacionalinių sistemų integravimas

Jei Europa nori pajėgti užtikrinti savo piliečių saugumą pagal aukščiausio galimo lygio standartus, ji turi turėti galimybę remtis geriausia informacija ir geriausia patirtimi, kur ją bebūtų galima rasti.

Komisija yra parengusi keletą greito įspėjimo sistemų ir civilinės saugos sistemą, sudarančią galimybes solidariems – konkretiems, koordinuotiems ir efektyviems veiksmams ekstremalių situacijų atvejais, įskaitant teroristinės kilmės situacijas. Komisijos Saugumo direktorato budinti tarnyba veikia 24 valandas per parą septynias dienas per savaitę. Ji yra daugelio įspėjimo sistemų susižinojimo punktas. Be to, įvairiose tarnybose yra vadovavimo centrai ir krizių valdymo patalpos, kurie pradeda veikti gavus įspėjimą ir gali palaikyti ryšį su atitinkamomis tarnybomis visose Sąjungos valstybėse narėse. Komisija dabar aktyviai svarsto klausimą, kaip sukurti centrinę struktūrą, kuri deramai jungtų visus posistemius, o krizės atveju priimtų jungtines komandas, galinčias telkti visą reikalingą informaciją ir patirtį.

Analogiški konsolidavimo ir integravimo procesai Europos lygmeniu yra reikalingi ir faktiškai jau vyksta kovos su terorizmo finansavimu srityse, pavyzdžiui, teisėsaugos ir žvalgybos tarnybos gali realiu laiku pasinaudoti finansinių institucijų subjektų ir sandorių duomenų bazėmis.

Be to, kalbant apie tiekimo grandinės saugumo užtikrinimą, Komisija šiuo metu yra parengusi pasiūlymą Tarybai ir Europos Parlamentui, kuriuo siekiama tobulinti prekių mainams taikomą įspėjimo sistemą, kad būtų galima užtikrinti geresnę visų įtartinų prekių judėjimo kontrolę netrikdant normalaus prekybos srauto.

3.4. Valdžios institucijų ryšio palaikymas su visuomene

Teroristinio išpuolio arba panašios ekstremalios padėties atveju svarbų vaidmenį vaidina valdžios institucijų palaikomas vidaus ryšys, bet ne mažiau svarbus yra ir geras ryšys su visuomene. Nutrūkus elektros tiekimui Italijoje, paaiškėjo, kad nepateikus atitinkamos informacijos visuomenei gali kilti neramumai ir netgi masinė isterija. Didelės nelaimės, kurioms priešingu atveju būtų buvę galima užkirsti kelią arba kurias būtų buvę galima sušvelninti, taip pat gali kilti ir tada, kai neišgirstamas svarbius visuomenės siunčiamas signalas.

Geram ryšiui su visuomene palaikyti reikia šiuolaikinių ir pačių naujausių ryšių ir informacijos tvarkymo sistemų ir procedūrų, kurios būtų pritaikytos naujų grėsmių aplinkai. Veiksmingos ryšių ir informavimo sistemos gali padėti anksti išaiškinti įvykį, atlikti skubią jo analizę ir perspėti atitinkamų vietovių gyventojus. Dėl to jos yra pagrindinės bet kurios grėsmės ar išpuolio užkardymo ir padarinių sušvelninimo priemonės. Šiuo metu keletas valstybių narių bando savo viešąsias įspėjimo sistemas, taip pat bandomos arba jau yra naudojamos ir nauji techniniai pajėgumai, pavyzdžiui, GSM korinis signalų ar pranešimų perdavimas.

Nauja pasaulinė saugumo aplinka ir greita technologijų evoliucija kelia naujus iššūkius visuomenės saugos ir nepaprastosios padėties ryšių tarnyboms. Komisija rengiasi įsteigti naudotojų forumą, kurį sudarytų visuomenės saugos ir nepaprastosios padėties ryšių tarnybų srities pareigūnai. Šis forumas sudarys palankias sąlygas pastovesniam dialogui tarp nepaprastosios padėties tarnybų operatorių ir valdžios institucijų dėl nepaprastosios padėties

valdymui skirtų sąveikos sistemų ir naujų visuomenės perspėjimo sistemų bei procedūrų koncepcijų.

3.5. Ryšiai su teisėsaugos institucijomis

Antras reikalavimas yra susijęs su teisėsaugos institucijų ir vidaus saugumo institucijų dalyvavimu. Visose nurodytose srityse šioms žinyboms gali tekti atlikti aktyvų vaidmenį. Toks vaidmuo yra lemiamas kovojant su teroristų finansavimu, labai rekomenduotinas nustatant pažeidžiamumo įvertinimus bei rengiant ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos standartus ir daugiau ar mažiau neišvengimas reaguojant į bet kurį teroristinį išpuolį.

Tačiau Bendrijos sistemų ir valstybių narių teisėsaugos bei vidaus saugumo institucijų keitimasis pavojaus signalais gali ir, Komisijos požiūriu, turėtų būti gerokai pagerintas. Tokios institucijos turėtų turėti prieigą prie įvairių Europos sistemų skelbiamų pavojaus signalų ir taip pat turėtų prisidėti teikdamos svarbią informaciją. Komisija mano, kad Europolas turėtų turėti savo struktūroje teisėsaugos institucijų perspėjimo mechanizmą (Teisėsaugos tinklą – LEN) ir savo ryšį su kitomis Europos skubaus įspėjimo ir reagavimo sistemomis. Europolo dalyvavimas vyks neperžengiant Europolo konvencijos nustatytų apribojimų.

Komisija taip pat mano, kad Europolas turėtų vaidinti svarbų vaidmenį kuriant Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos programą (EPCIP), kurią ketinama parengti per 2005 m.

Komisija laikosi nuomonės, kad Europolas, Eurojustas ir kitos kompetentingos institucijos turi turėti galimybę pasinaudoti išsamiausia ir naujausia informacija, kad būtų galima užtikrinti veiksmingą kovą su terorizmo finansavimu. Turėtų būti didesnė parengtis nacionaliniu, Europos ir tarptautiniu lygmenimis keistis informacija, susijusia su visais teroristiniais nusikaltimais, įskaitant dalyvavimą teroristinės grupės veikloje bet kuria finansavimo forma.

3.6. Saugumo tyrimų prioritetas

Komisija laikosi nuomonės, kad Sąjungai reikia imtis ryžtingų veiksmų kiekybine ir kokybine prasmėmis daugiau labiau stiprinant saugumo srities mokslinius ir technologinius tyrimus.

Su civiline sauga (įskaitant biologinį saugumą ir apsaugą nuo pavojų, atsirandančių dėl teroristinių išpuolių) susiję klausimai aptariami 6-osios mokslinių tyrimų pamatinės programos mokslinės paramos politikos kryptims skirtame skirsnyje. Be šiuo metu rodomų iniciatyvų, Komisija neseniai patvirtino komunikatą „Saugumo tyrimai – ką daryti toliau“, kuris remiasi pranešimu, kurį parengė Saugumo tyrimų srityje dirbančių ekspertų grupė. Šiame pranešime teigiama, kad nuo 2007 m. kasmet Europos Sąjungos saugumo tyrimų programai turėtų būti papildomai skiriamas ne mažesnis kaip 1 milijardo eurų finansavimas. Komisija atkreipė dėmesį į ekspertų grupės rekomendaciją, kad saugumo tyrimams turėtų būti skiriamos deramos lėšos. Ji atitinkamai panaudojo savo biudžetinius ir politikos formavimo paskesnius veiksmus finansinėse perspektyvose.

Europos saugumo tyrimų programa labai sustiprintų veiklą daugelyje sričių, iš kurių kelios yra būtinos, kad būtų galima tenkinti kovos su teroristų finansavimu, ypatingos svarbos infrastruktūrų objektų apsaugos ir padarinių valdymo kūrimo reikalavimus. Be to, labai svarbus išliks elektroninis saugumas, į kurį orientuojama Informacinės visuomenės

technologijų (IST) programa, nes „e. ekonomikos“ plėtra reikalauja tuo pačiu metu tobulinti ir „e. saugumą“.

Komisija laikosi nuomonės, kad privatus sektorius turi vaidinti svarbų vaidmenį ir saugumo tyrimus paremti konkrečiomis investicijomis. Sąjunga taip pat turi būti pasirengusi remti inovacinių bendrų mokslinių tyrimų, kuriems pritraukiamos viešosios ir privačios lėšos, plėtojimą.

3.7. Privataus sektoriaus vaidmuo

Dar vienas labai svarbus visa apimantis reikalavimas – tai veiksmingas ir integruotas bendradarbiavimas su privačiu sektoriumi. Ar svarstytume būtinumą stebėti finansinius srautus, ar būtinumą stiprinti ypatingos svarbos infrastruktūros objektų gebėjimą atlaikyti smūgius, privatūs veiklos vykdytojai turės vaidinti labai svarbų vaidmenį. Komisija laikosi nuomonės, kad nustatant ir kuriant naujus sprendimus, kuriais siekiama didinti prekių ir paslaugų saugumą, reikia kuo anksčiau įtraukti ir privatų sektorių.

Kovai su terorizmu dažniausiai prireiks technologinio novatoriškumo ir naujų partnerystės formų, o dėl to dar labiau padidės vidaus ir išorės konkurencingumas. Privataus sektoriaus struktūros turėtų, jei tik įmanoma, dalyvauti kuriant prekių ir paslaugų saugumui stiprinti skirtus aukšto lygio standartus, praktiką ir procedūras, kad būtų išvengta naujų teisės aktais nustatomų reikalavimų taikymo pramonei ir verslui. Vidaus rinkos vientisumo išlaikymas ir stiprinimas reikalauja, kad toks darbas būtų atliekamas bendradarbiaujant Europos lygmeniu.

3.8. Sprogmenys

Kovo 25 d. deklaracijoje Europos Vadovų Taryba pripažino *„jog reikia užtikrinti, kad teroristų organizacijos ir grupės nuolat jaustų didelį savo veiklai reikalingų sudedamųjų dalių stygių“*. Joje taip pat buvo pabrėžiamas *„būtinumas užtikrinti didesnį šaunamųjų ginklų, sprogmenų, bombų gamybos įrangos ir teroristinius išpuolius rengti padedančių technologijų saugumą“* Šis klausimas vėliau buvo aptariamas Komisijos kompendiume ir įtrauktas į pakeistą veiksmų planą.

Komisija aktyviai siekia įgyvendinti pirmiau minėtus siekius ir prisidėti prie Tarybos instancijų darbo, daugiausia rengiamais personalo darbiniais dokumentais. Šis darbas dalyvaujant mokslininkams, ekspertams, Europolui bei sprogmenų ir detonatorių gamintojams. Siekiama, kad visų pirma Europos sprogmenų ir detonatorių atsekamumas, išaiškinimas, identifikavimo didinimas, sandėliavimas, apskaita, vežimo ir tvarkymo tvarka veiksmingai padėtų siekti kuo aukštesnio saugumo lygio. Prireikus bus pateikti atitinkami pasiūlymai.